

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพครู

รายวิชา คุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณ และจิตวิญญาณความเป็นครู

อาจารย์ ดร.ลลนา วงษ์ประเสริฐ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ความสำคัญของกฎหมายการศึกษา

ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษาที่สำคัญๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ

ประเด็นหลักในการศึกษา

- ✓ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579)
- ✓ นโยบายการศึกษาของรัชกาลที่ 10
- ✓ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
- ✓ แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

(พ.ศ. 2560 - 2579)

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ (Vision)

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

มั่นคง

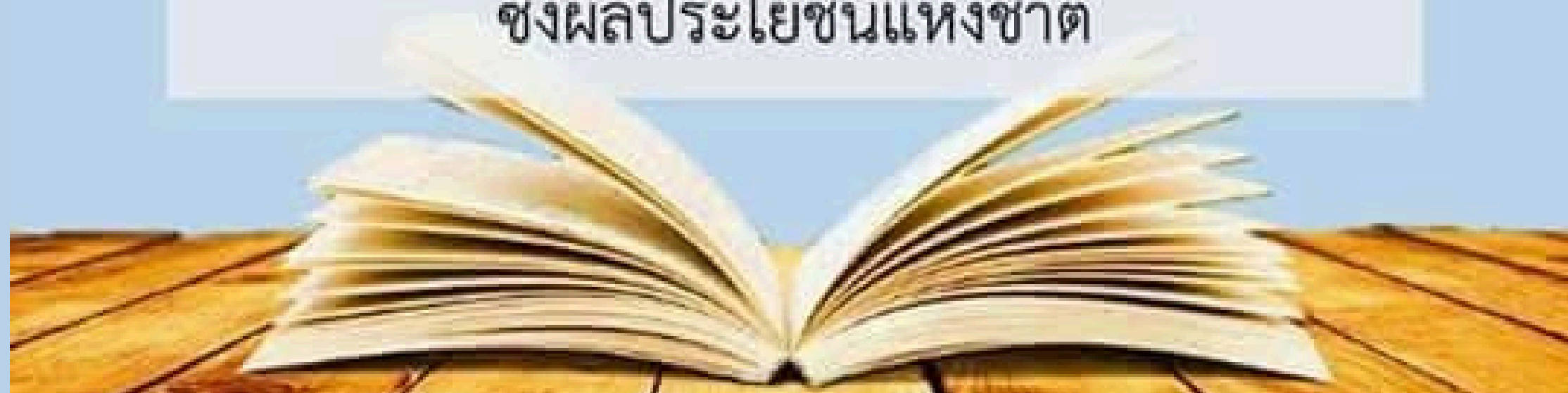
มั่งคั่ง

ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว (พ.ศ. 2560 – 2579)

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน
เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนา
ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
และตอบสนองต่อการบรรลุ
ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ

เป้าหมายที่ 1 ประเทศมีความมั่นคง (1)

- ✓ 1.1 ความปลอดภัยและการเปลี่ยนแปลง: มั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศทุกระดับ (ประเทศ สังคม ชุมชน ครอบครัว ปัจเจก) ครอบคลุมมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง
- ✓ 1.2 สถาบันหลักของชาติ: มั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็งเป็นศูนย์กลาง ระบบการเมืองมั่นคง โปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล

เป้าหมายที่ 1 ประเทศมีความมั่นคง (2)

1.3 สังคมสามัคคี

สังคมมีความปรองดอง สามัคคี
ผนึกกำลังพัฒนาประเทศ ชุมชน
เข้มแข็ง ครอบครัวอบอุ่น

1.4 คุณภาพชีวิต

ประชาชนมั่นคงในชีวิต มีงาน
และรายได้พอเพียง มีที่อยู่อาศัย
ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

1.5 ฐานทรัพยากร

มีความมั่นคงของอาหาร
พลังงาน และน้ำ อย่างทั่วถึงและ
เพียงพอ

เป้าหมายที่ 2 ประเทศมีความ**มั่นคง**

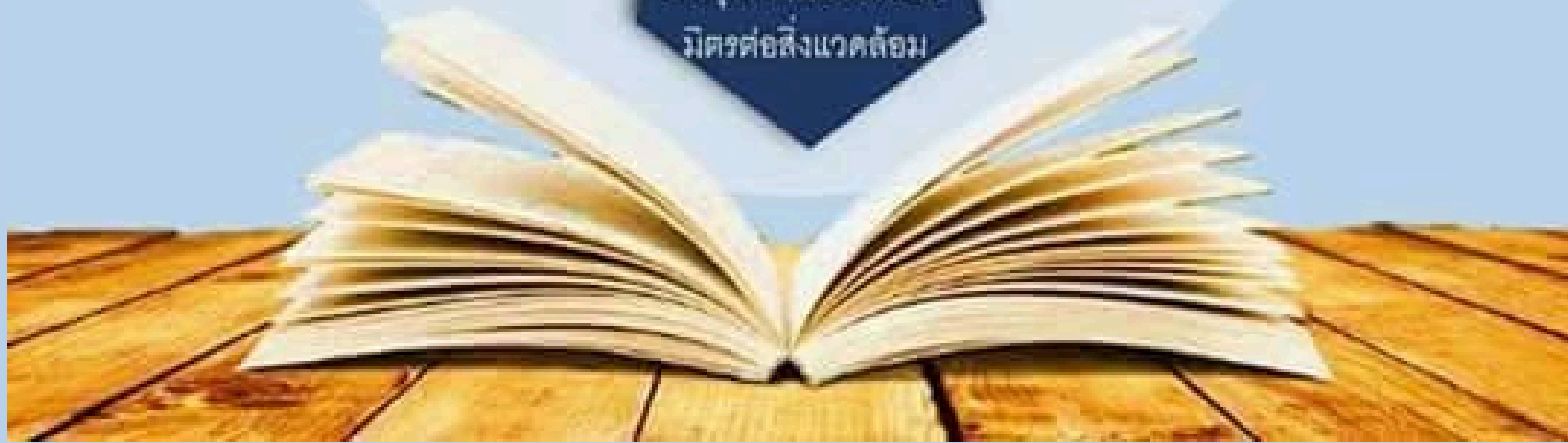
- 2.1 เศรษฐกิจรายได้สูง: ขยายตัวต่อเนื่อง ลดความเหลื่อมล้ำ ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาเท่าเทียมกัน
- 2.2 ความสามารถทางการแข่งขัน: เป็นศูนย์กลางภูมิภาค (คมนาคม การผลิต การค้า การลงทุน) สร้างรายได้จากทั้งในและต่างประเทศ
- 2.3 ทุนเพื่อการพัฒนา: มีความสมบูรณ์ในทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนเครื่องจักร ทุนสังคม และทรัพยากรธรรมชาติ

เป้าหมายที่ 3 ประเทศมีความยั่งยืน

- 3.1 การเติบโตสีเขียว: เศรษฐกิจไม่ใช่ทรัพยากรเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะจนเกินการเยียวยาของระบบนิเวศ
- 3.2 จิตสำนึกสาธารณะ: ผลิตและบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม คุณมีความรับผิดชอบต่อสังคม เอื้ออาทร เสียสละเพื่อส่วนรวม
- 3.3 หลักเศรษฐกิจพอเพียง: ประชาชนทุกภาคส่วนยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6 ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

ยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้านหลัก

1

ด้านความมั่นคง

2

ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

3

การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

4

ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาค

5

การเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

6

ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารรัฐ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง

- เสริมสร้างความมั่นคงสถาบันหลักและการปกครองฯ
 - ปฏิรูปกลไกบริหาร ขจัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นยุติธรรม
 - รักษาความสงบเรียบร้อย จัดการชายแดนและชายฝั่ง
-
- พัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ รักษาดุลยภาพมหาอำนาจ
 - เสริมศักยภาพผู้นำป้องกันประเทศและความสงบ
 - เตรียมพร้อมแห่งชาติและจัดการภัยพิบัติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- ▶ พัฒนาสมรรถนะเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า/การลงทุน
- ▶ พัฒนาภาคผลิตและบริการ เกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรยั่งยืน
- ▶ พัฒนาผู้ประกอบการ/SMEs และเศรษฐกิจชุมชน
- ▶ พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ เมือง และโครงสร้างพื้นฐานขนส่ง
- ▶ เชื่อมโยงภูมิภาคและโลก สร้างหุ้นส่วนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 **พัฒนาศักยภาพคน**

- ★ พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- ★ **ยกระดับการศึกษาให้มีคุณภาพ เท่าเทียม ทั้งถึง**
- ★ ปลู่กฝงวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมพึงประสงค์
- ★ เสริมสร้างสุขภาวะและความอยู่ดีมีสุขของครอบครัว

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านโอกาสความเสมอภาค

- ☛ สร้างความมั่นคงและลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจสังคม
- ☛ พัฒนาระบบบริการและบริหารจัดการสุขภาพ
- ☛ สร้างสภาพแวดล้อม/นวัตกรรมเอื้อต่อสังคมสูงวัย
- ☛ สร้างความเข้มแข็งสถาบันสังคม ทุณวัฒนธรรม และชุมชน
- ☛ พัฒนาสื่อมวลชนเป็นกลไกสนับสนุนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 คุณภาพชีวิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- ✦ จัดระบบอนุรักษ์ ฟื้นฟู ป้องกันทรัพยากร
- ✦ บริหารจัดการน้ำ 25 ลุ่มน้ำอย่างบูรณาการ
- ✦ พัฒนาพลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- ✦ พัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
- ✦ ลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง
- ✦ ใช้เครื่องมือเศรษฐศาสตร์/นโยบายคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การปรับสมดุลและระบบบริหารรัฐ

- ✿ ปรับปรุงโครงสร้าง/ภารกิจหน่วยงานภาครัฐให้เหมาะสม
- ✿ วางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการและกำลังคน
- ✿ ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- ✿ ปรับปรุงกฎหมาย/ระเบียบให้ทันสมัย เป็นธรรม และสากล
- ✿ พัฒนาระบบให้บริการประชาชนและบริหารรายได้รายจ่ายรัฐ

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา

ในหลวงรัชกาลที่ 10

การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐาน 4 ด้าน

1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม

3. มีงานทำ - มีอาชีพ

4. เป็นพลเมืองดี

พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ๔ ด้าน

๑. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

๑. ความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
๒. ยึดมั่นในศาสนา
๓. มั่นคงในสถาบันกษัตริย์
๔. มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัวและ ชุมชนของตน

๒. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม

๑. รู้จักแยกแยะสิ่งที่ดี - ชอบ / ชั่ว - ดี
๒. ปฏิบัติแต่สิ่งที่ดี ชอบ สิ่งที่ดีงาม
๓. ปฏิเสธสิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ดี
๔. ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

๓. มีงานทำ - มีอาชีพ

๑. การเลี้ยงดูลูกหลานในครอบครัว หรือการฝึกฝนอบรมในสถานศึกษาต้อง มุ่งให้เด็ก และเยาวชน รักงาน กู้งาน ทำงานสำเร็จ
๒. การฝึกฝนอบรมทั้งในหลักสูตร และนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้ เรียน ทำงานเป็นและมีงานทำในที่สุด
๓. ต้องสนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตร มีอาชีพ มีงานทำจนสามารถเลี้ยงตนเอง และครอบครัว

๔. เป็นพลเมืองที่ดี

๑. การเป็นพลเมืองดี เป็นหน้าที่ของทุกคน
๒. ครอบครัว - สถานศึกษาและสถานประกอบการต้องส่งเสริมให้ ทุกคนมีโอกาสทำหน้าที่ เป็นพลเมืองดี
๓. การเป็นพลเมืองดี คือ “เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ” เช่นงานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ งานสาธารณกุศลให้ทำด้วยความมั่นใจ และความเอื้ออาทร

1. มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง

- 🚩 มีความรู้ความเข้าใจต่อชาติบ้านเมือง
- 🕌 ยึดมั่นในศาสนา
- 👑 มั่นคงในสถาบันพระมหากษัตริย์
- 🏠 มีความเอื้ออาทรต่อครอบครัว และชุมชนของตน

2. มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคง - มีคุณธรรม

- ⚖️ รู้จักแยกแยะสิ่งที่ผิด - ชอบ / ชั่ว - ดี
- ✓ ปฏิบัติแต่สิ่งที่ชอบ สิ่งที่ดีงาม
- ✗ ปฏิเสธสิ่งที่ผิด สิ่งที่ชั่ว
- ♥️ ช่วยกันสร้างคนดีให้แก่บ้านเมือง

3. มีงานทำ - มีอาชีพ

- 🔧 ฝึกฝนอบรมมุ่งให้เด็กและเยาวชนรักงาน สู้งาน ทำจนงานสำเร็จ
- 🎓 การฝึกอบรมทั้งในและนอกหลักสูตรต้องมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนทำงานเป็น
- 📁 สนับสนุนผู้สำเร็จหลักสูตรมีอาชีพ มีงานทำ เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้

4. เป็นพลเมืองดี

- 👤+ การเป็นพลเมืองดีเป็นหน้าที่ของทุกคน
- 🏠 ครอบครัว สถานศึกษา และสถานประกอบการต้องส่งเสริมโอกาสนี้
- 👉 เห็นอะไรที่จะทำเพื่อบ้านเมืองได้ก็ต้องทำ เช่น งานอาสาสมัคร งานบำเพ็ญประโยชน์ ทำด้วยความมีน้ำใจ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

กฎหมายหลักสำหรับวิชาชีพครู

พระราชบัญญัติฯ 3 ฉบับของไทย

ฉบับที่	ประกาศราชกิจจานุเบกษา	วันบังคับใช้
ฉบับที่ 1	19 สิงหาคม 2542	20 สิงหาคม 2542
ฉบับที่ 2	19 ธันวาคม 2545	20 ธันวาคม 2545
ฉบับที่ 3	22 กรกฎาคม 2553	23 กรกฎาคม 2553

เหตุผลหลัก: ปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ปรับปรุงระบบราชการ (ตั้ง ก.วัฒนธรรม) และแยกเขตพื้นที่ประถม/มัธยม

โครงสร้าง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ

9 หมวด 78 มาตรา 1 บทเฉพาะกาล

หมวด 1: บททั่วไป ความมุ่งหมายและหลักการ

หมวด 2: สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

หมวด 3: ระบบการศึกษา

หมวด 4: แนวการจัดการศึกษา

หมวด 5: การบริหารและการจัดการฯ

หมวด 6: มาตรฐานและการประกันคุณภาพ

หมวด 7: ครู คณาจารย์ และบุคลากรฯ

หมวด 8: ทรัพยากรและการลงทุนฯ

หมวด 9: เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

สาระสำคัญเกี่ยวกับนิยาม (1)

การศึกษา: กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม

การศึกษาขั้นพื้นฐาน: การศึกษาก่อนระดับอุดมศึกษา

การศึกษาตลอดชีวิต: ผสมผสานระหว่างในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย

มาตรฐานการศึกษา: ข้อกำหนดคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์เพื่อใช้เทียบเคียง

สาระสำคัญเกี่ยวกับนิยาม (2)

ครู	บุคลากรวิชาชีพทำหน้าที่หลักด้านการเรียนการสอนและส่งเสริมการเรียนรู้
คณาจารย์	บุคลากรทำหน้าที่หลักด้านการสอนและการวิจัยในระดับอุดมศึกษา
ผู้บริหารสถานศึกษา	บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษา
บุคลากรทางการศึกษา	ผู้บริหารสถานศึกษา/การศึกษา รวมทั้งผู้สนับสนุนการศึกษา นิเทศ และบริหาร

หมวด 1 ความมุ่งหมายและหลักการ

มาตรา 6: พัฒนาคคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรม สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

มาตรา 8: หลักการจัดการศึกษา

1. เป็นการศึกษาตลอดชีวิต | 2. ให้สังคมมีส่วนร่วม | 3. พัฒนาสาระกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

หมวด 2 สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

มาตรา 10 สิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี โดยรัฐจัดให้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ และ ไม่เก็บค่าใช้จ่าย

สำหรับผู้พิการ/ด้อยโอกาส: ต้องจัดให้มีสิทธิและโอกาสเป็นพิเศษ ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

มาตรา 13 บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับเงินอุดหนุน การสนับสนุนความรู้ และการลดหย่อนภาษีจากการจัดการศึกษา

หมวด 3 ระบบการศึกษา (3 รูปแบบ)

1. ในระบบ

กำหนดจุดมุ่งหมาย หลักสูตร
ระยะเวลา และการประเมินผลที่
แน่นอน

2. นอกกระบบ

ยืดหยุ่นตามความต้องการของ
กลุ่มเป้าหมาย เพื่อแก้ปัญหา
เฉพาะหน้า

3. ตามอัธยาศัย

เรียนรู้ด้วยตนเองตามความสนใจ
จากสื่อ ประสบการณ์ และแหล่ง
ความรู้

* สามารถเทียบโอนผลการเรียนระหว่างกันได้

หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา

มาตรา 22

“ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้
และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด (Child-Centered)”

มาตรา 23 ต้องเน้นความสำคัญทั้ง ความรู้ (K), คุณธรรม (A) และทักษะกระบวนการ (P) ในเรื่องตนเอง, วิทยาศาสตร์, ศาสนา/ศิลปะ, ภาษา/คณิต และทักษะอาชีพ

กระบวนการเรียนรู้ (มาตรา 24)

- ✓ จัดเนื้อหาตามความสนใจและความถนัด
- ✓ ฝึกทักษะคิด จัดการ และการแก้ปัญหา
- ✓ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ
- ✓ ปลุกฝังคุณธรรม ค่านิยมดีงามในทุกวิชา
- ✓ ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียน
- ✓ เรียนรู้ได้ทุกเวลาทุกสถานที่ ร่วมกับชุมชน

หมวด 5 การบริหารและการจัดการ

มาตรา 31 กระทรวงมีอำนาจส่งเสริม กำกับดูแล กำหนดนโยบาย และมาตรฐาน

มาตรา 32 มี 4 องค์กรหลัก: สภาการศึกษา (59 คน), คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (27 คน), อาชีวศึกษา (32 คน) และอุดมศึกษา (28 คน)

มาตรา 37 การบริหารขั้นพื้นฐานให้ยึด เขตพื้นที่การศึกษา
การกระจายอำนาจ 4 ด้าน วิชาการ, งบประมาณ, บุคคล และทั่วไป

แผนการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2560 - 2579

วิสัยทัศน์ แผนการศึกษาแห่งชาติ

“คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิต อย่างเป็นสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21”

พันธกิจหลัก

- ★ พัฒนาระบบที่ทุกคนเข้าถึงโอกาส และสร้างความเสมอภาค
- ★ พัฒนาคุณภาพคนให้มีทักษะศตวรรษที่ 21 (3Rs8Cs)
- ★ สร้างความมั่นคง สังคมแห่งการเรียนรู้ และคุณธรรม
- ★ เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลาง

เป้าหมายของการจัดการศึกษา 5 ประการ

1. Access

เข้าถึงคุณภาพ
มาตรฐานทั่วถึง

2. Equity

เท่าเทียม
สนับสนุนค่าใช้จ่าย 15 ปี

3. Quality

ระบบมีคุณภาพ
พัฒนาขีดความสามารถ

4. Efficiency

บริหารมี
ประสิทธิภาพ
ลงทุนคุ้มค่า

5.Relevancy

สนองตอบ
พลวัตโลกและ
ศตวรรษที่ 21

บทสรุป แนวทางสำหรับครูมืออาชีพ

- **รอบรู้กฎหมาย:** เพื่อปฏิบัติตนและปฏิบัติงานได้ถูกต้องมีประสิทธิภาพ
- ⚖️ **หลักธรรมาภิบาล:** ยึดความเป็นครู มีความฉลาดทางอารมณ์ และรู้จักให้อภัย
- 👥 **จิตวิทยาการทำงาน:** ทำงานร่วมกับชุมชน ผู้ปกครอง และผู้บริหารได้อย่างราบรื่น

Q & A

มีข้อสงสัยหรือต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพิ่มเติมหรือไม่?

